

Motion till riksdagen

1985/86:Sf425

Wivi-Anne Cederqvist m. fl. (s)

Återbetalningen av studiemedel

Ett forskningsprojekt vid universitetet i Göteborg redovisar färskta siffror som tyder på att den sociala snedrekryteringen till högskolan har förstärkts under de senaste åren.

Endast ca 3 % av män från arbetarhem söker sig i dag till högre utbildning. Andelen studerande från högre socialgrupper är speciellt stor på de långa traditionella högskoleutbildningarna såsom läkarlinjen, juristlinjen och ekonomlinjen. Situationen är något annorlunda för kvinnor, där rekryteringen till högskolan har ökat från alla socialgrupper. Det bör dock noteras att en stor andel av de kvinnliga studerandena söker sig till kortare linjer, som är mindre attraktiva på arbetsmarknaden.

De studiesociala stödformerna har till syfte att ge alla, oavsett social bakgrund eller ekonomiska förhållanden, lika möjligheter till studier på den nivå stödet är avsett för.

Regeringen har uppmärksammat problemen med snedrekryteringen till olika utbildningar och tillsatte förra året en studiemedelskommitté (U 1985:09) med uppgift att utreda behovet av förändringar av studiemedelsystemet. Kommittén skall bl. a. ta upp studiemedelsbeloppets storlek, regler för avskrivning, hänsynstagande till makes ekonomi vid återbetalningen och studiemedelsystemets förhållande till andra system.

Det är troligt att en bidragande orsak till den sociala snedrekryteringen är att ungdomar från arbetarhem har en inneboende rädsla för att skaffa sig skulder, eftersom skulder en gång i framtiden dock skall betalas.

Återbetalning av studiemedelsavgiften är helt förlagd till den senare hälften av kalenderåret. Betalningsperioderna är juli, september och december.

Detta upplevs av många återbetalningskyldiga, speciellt barnfamiljer, som mycket betungande. Det är ju dessa månader som är särskilt krävande för familjeekonomin vad gäller t. ex. semester, skolstart och idylliskt julfirande.

Återbetalning av studiemedelsavgiften bör fördelas jämnare över kalenderåret, t. ex. februari, maj, augusti och november eller månadsvis i likhet med planerade utbetalningar av studiemedel. En ökad flexibilitet och mindre stelbenthet vid centrala studiestödsnämndens (CSN) behandling av olika återbetalningsärenden, som t. ex. ansökningar om partiell befrielse eller anstånd, skulle också vara till fördel för de studiesociala strävandena.

Hemställan

Mot. 1985/86
Sf425

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av
att återbetalningsperioderna för studiemedelsavgiften fördelas jämnare över kalenderåret.

Stockholm den 27 januari 1986

Wivi-Anne Cedergvist (s)

Margareta Winberg (s)

Christina Flink (s)